

TYT

ICEBERG

TÜRKÇE

SORU BANKASI

ZAFER YAZ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

ÖSYM SORULARI

SORU SAYISI: 1993

SORU ÇÖZÜM /
KONU ANLATIM VİDEOLU

ORTA
DÜZEY

Ön Söz

Neden ICEBERG?

ICEBERG; okyanuslarda deniz akıntıları ve rüzgârlarla sürüklenerek yüzen büyük buz kütesidir. ICEBERG'in suyun üzerinde bulunan %10'luk kısmını destekleyen ve görünmesini sağlayan, suyun altındaki görünmeyen %90'lık kısmıdır. Bu kitabı hazırlarken ICEBERG'in görünmeyen kısmının görünen kısmına olan bu katkısından biz de etkilendik.

Elinizdeki kitabı; görünen bir soru bankasından öteye taşıyarak konu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak detaylı konu anlatım videoları, çözmekte zorlandığınız soru tiplerinin stratejilerini öğrenebileceğiniz çözüm videoları ve çıkmış sınav sorusu deneyimini yaşamanız için ÖSYM sınav soruları ile görünmeyen bir kısım oluşturduk.

Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruları inceleyerek hazırladığımız kitaplarımızla siz değerli öğrencilerimizin yükünü hafifleterek öğrenmenizi kolaylaştırmayı ve bunu kalıcı hâle getirmeyi amaçladık.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **TYT ICEBERG Türkçe Soru Bankası** kitabının sizlere yararlı olacağına ve başarı yolunda hızlı ilerlemenizi sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

İhtiyaç duyduğunuz her an **Konu Anlatım ve Soru Çözüm Videolarıyla 7/24** yanınızdayız. Başarılar ve verimli çalışmalar diliyoruz.

Yayın Yönetmeni
Eyüp Eğlence

Yazarın Sana Mesajı Var

Sevgili Öğrencimiz,

Elindeki kitabın en temel özelliği, hem MEB'in öğretim programına hem de ÖSYM'nin yeni tarz sorularıyla %100 uyumlu olmasıdır.

Bu kitabı çalışırken şu özelliklerini göz önünde bulundursan daha verimli olur:

- Her bölümü özel dersin mantığına uygun olarak mikro konulara ayırdık. Mikro konuları "**Mikro Testler**"le taradık. Bu testleri hakkıyla çalışarak çözerseniz %70'lik nete ulaşırsınız.
- Ünite sonlarında üniteyi tarayan "**Ünite Tekrar Testleri**"yle konuları üniversite sınavı ağırlığında taradık. Bu testleri hakkıyla çalışarak çözersen %100'lük nete ulaşırsın.
- "Anlam Bilgisi"ne bu kitapta hak ettiği miktarda yer verdik. Bu çerçevede üniversite sınavında çıkan farklı soru köklerini ayrı mikro konu başlıkları hâlinde ele aldık.
- ÖSYM'nin soru yelpazesine uygun olarak farklı soru tiplerine yer verdik.

TYT ICEBERG Türkçe Soru Bankasını,

- 29 Mikro Konuya** bölerek hazırladım.
- Konu Anlatım Videolarını** içeren karekodun olması, kitabımızın en önemli özelliklerinden biridir. Her mikro konunun girişinde konuyu detaylı anlatan konu anlatım videolarını izleyerek eksiklerinizi tamamlayabilirsiniz.
- Testler** ile öğrendiğiniz mikro konuyu pekiştirmenize yardımcı oldum.
- Soru Çözüm Videolarıyla** testlerde çözemediğiniz soruların çözümüne ulaşmanızı sağladım.
- Ünite Tekrar Testleri** ile her ünitenin sonunda ünitenin bütün mikro konularını kapsayan sorulara yer verdim.

Başarılar ve verimli çalışmalar diliyorum.

Zafer Yaz

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK ÖBEKLERİNDE ANLAM	7 - 38
1. Mikro Konu: Sözcük Anlamı	8
2. Mikro Konu: Sözcük Öbeğinde Anlam - Deyim, Atasözü	30
ÜNİTE 2: CÜMLEDE ANLAM	39 - 82
3. Mikro Konu: Cümlede Kavramlar	40
4. Mikro Konu: Cümleden Çıkarılabilecek Kesin Yargı - Cümle Oluşturma - Cümlede Boşluk Doldurma	58
5. Mikro Konu: Cümle Yorumu	70
ÜNİTE 3: ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	83 - 94
6. Mikro Konu: Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	84
ÜNİTE 4: PARAGRAF	95 - 186
7. Mikro Konu: Giriş Cümlesini Bulma - Paragrafı İkiye Bölme - Akışı Bozan Cümleyi Bulma - Paragrafta Düşünce Akışı	96
8. Mikro Konu: Paragrafta Cümlelerin Yerini Değiştirme - Paragrafta Sorulara Karşılık Bulma - Paragrafa Cümle Yerleştirme - Paragraftaki Boşluğa Cümle Yerleştirme	114
9. Mikro Konu: Paragrafın Sonuna Cümle Yerleştirme - Paragraf Oluşturma - Paragraf Oluşturmada Cümlelerin Sırasını Belirleme	124
10. Mikro Konu: Paragrafta Ana Düşünce - Konu - Başlık	134
11. Mikro Konu: Paragrafta Yardımcı Düşünce - Paragrafa Bağlı Çoklu Sorular	146
ÜNİTE 5: SÖZCÜK TÜRLERİ	187 - 220
12. Mikro Konu: İsim (Ad) - Zamir (Adıl)	188
13. Mikro Konu: Sıfat (Ön Ad) - Zarf (Belirteç)	198
14. Mikro Konu: Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem	202
15. Mikro Konu: Tamlamalar	208

ÜNİTE 6: FİİL (EYLEM)	221 - 236
16. Mikro Konu: Fiilde Anlam / Kip - Şahıs / Fiilde Zaman Kayması - Birleşik Çekimli Eylem - Ek Eylem	222
17. Mikro Konu: Fiilde Yapı	226
18. Mikro Konu: Fiilimsiler (Eylemsiler)	228
ÜNİTE 7: EKLER / SÖZCÜKTE YAPI	237 - 258
19. Mikro Konu: Kök Bakımından Sözcükler - Çekim Ekleri - Yapım Ekleri	238
20. Mikro Konu: Yapısına Göre Sözcükler	244
21. Mikro Konu: Sözcük Grupları	246
ÜNİTE 8: CÜMLENİN ÖGELERİ	259 - 268
22. Mikro Konu: Cümlenin Ögeleri	260
ÜNİTE 9: FİİL (EYLEM) ÇATISI	269 - 276
23. Mikro Konu: Nesnesine Göre Fiiller - Öznesine Göre Fiiller	270
ÜNİTE 10: CÜMLE ÇEŞİTLERİ	277 - 286
24. Mikro Konu: Cümle Çeşitleri	278
ÜNİTE 11: ANLATIM BOZUKLUĞU	287 - 298
25. Mikro Konu: Anlam Düzeyinde	288
26. Mikro Konu: Dil Bilgisi Düzeyinde	294
ÜNİTE 12: SES BİLGİSİ	299 - 314
27. Mikro Konu: Ünlülerle İlgili Ses Olayları - Ünsüzlerle İlgili Ses Olayları	300
ÜNİTE 13: YAZIM KURALLARI	315 - 326
28. Mikro Konu: Yazım Kuralları	316
ÜNİTE 14: NOKTALAMA İŞARETLERİ	327 - 343
29. Mikro Konu: Noktalama İşaretleri	328
CEVAP ANAHTARI	344 - 351

SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK ÖBEKLERİNDE ANLAM

İZİNSİZ ÇOĞALTILAMAZ, BASILAMAZ. ÖRNEKTİR.

1. Çocukların üçte birinin yürümeyi yada konuşmayı öğrenmeden önce tablet kullanmayı öğrendiği çağımızda, tablet kullanma konusunda bilinç oluşturmak (görüş meydana getirmek) I üzere yazılmış bu masal kitabı; çocuklarınız için başucu kitabı II (başın ucunda duran kitap) olacak. Tabletlerle çok vakit geçen çocukların gerçek dünya ile bağlantıları zayıflıyor (etkisi III azalmak) ve algıları düşüyor (yetersiz olmak). Bu da algılarını IV ve akademik başarısını düşürüyor, öğrenmelerini zorlaştırıyor V (kolaylaştırmamak).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Malum, şairler kimi zaman duyumsatır (algılatmak) çünkü I şiirleri fazlasıyla öznel (kişisel) bir atmosfere sahiptir. Kimi II zaman da tane tane söyler, öykü anlatır, betimler (tasvir etmek). III Şiirleri bazen kapalı bazen açıktır, anlaşılırdır. Gökhan Tamer Günsan'ın şiirleri tane tane anlatmayı, açık olmayı yeğliyor IV (itiraz etmek), denilebilir. Eski ama eskimeyen bir peşin hükümle V (ön yargı) yaklaşılabilecek olursa şair toplumsal - gerçekçi bir şiir anlayışıyla şiirlerini kurmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İnternet kitap mağazalarının yadsınamayacak (inkâr edilemez) I sayısı Türklerin kitap satın aldığını bize gösteriyor (bilgisini II veriyor). İstatistikler, internet kitap mağazalarında talebin III (isteğin) kasım ayında en fazla arttığını gösteriyor. Yine de yılın en popüler (gözde) IV alışverişi Black Friday sırasında kitaplar pek fazla rağbet (takip) görmemiş. V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yazar, kitap boyunca süslü (sanatlı) cümlelere veya uzun I betimlemelere yer vermiyor. Lafı uzatmıyor (doğrudan anlatmak), II küçük ve önemsiz gibi görünen ayrıntılara odaklanıyor III (dikkatini yoğunlaştırmak). Bir otobüs yolculuğuna ekrandan izlenen diziler, tüketilen çaylar ve kekler, Afiyet Ev Yemekleri'nin buharlaşmış camları arasında sızan yemek kokuları, padişah yüzükleri, mavi tıklı okunmuş ama cevap verilmemiş Whatsapp mesajları, eski sevgilinin Instagram hesabında kırık (hüzünlü) bir aşk hikâyesinin tamir etmeye IV çalışanlar gibi detaylar Ögünç'ün öykülerinin önemli bir arka planı (önemli, değerli kısmı) oluyor. V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. İnsanlar refaha (yüksek yaşam kalitesi) ihtiyaçlarını karşı- I layabildiği ve kendini güvende hissettiği ölçüde yükselir. Yoksunluk içindekiler saldırgan ve bencil (kendini düşünme) II olmaya daha meyillidir. Saldırganlaşan bir topluluk, kendilerini düzene sokacak sert kurallara ihtiyaç duyar. Refahı yerinde bir kitlenin çatık kaşlı (sınırlı, kuralcı) bir zorbaya III IV (baskıcı kimliği olmayan kişi) ihtiyacı yoktur. Hikâyedeki ütopyanın (hayal ürünü düşünce) kaybetmesinin temel se- V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Picasso, sanatçıyı politik bir varlık olarak görür ve resmi de bir savaş aracı (mücadele etme sanatı) olarak tanımlar. I Ne kadar uzak durmaya çalışsak da bir topluluğun içinde yaşıyoruz ve kalabalığın ortak dertleri (aynı sorunlar) bizim II de üzerimize siniyor (unutuluyor). Çünkü ondan ayrı değiliz. III Hâliyle yaşadıklarımızın tadı dilimize yansıyor (yaşananların IV yazıya geçmesi) ve bazı eserler artık susamayacağımız noktada ortaya çıkıyor. Kaldırım taşlarının arasından filizlenen otlar gibi, kafamızdaki taş ne kadar ağır olursa olsun bir yolunu bulup güneşe ulaşmaya (mesajı okuyucuya ulaştır- V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Cehaletin yükselişi (yaygınlaşp çoğalması) bana göre bir geçiş sancısı. Eski dünyanın kesin (mutlak) bilgileri ile yeni dünyanın teknolojik merakı çatışıyor (uzlaşmama). Binlerce yıllık fikirler sallanıp sıvaları dökülüyor (geçerliliğini yitirme) Altından çıkanları, insanlar yeni yeni farkediyorlar. Bu değişim doğal olarak acı veriyor (kabullenmeme). Dünyanın düz olduğuna duyulan inancın bu kadar yayılmasının altında bir korku var: Değişim korkusu.

Bu parçadaki numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşk, mantıktan çok hormonların ve içgüdülerin (akıl ve düşünmeden bağımsız davranış) hâkimiyetinde olduğu için bunda hedefe ulaşamamak tarifsiz acıların kapılarını sonuna kadar açıyor. Hikâye kurguları (zihinde tasarlanan) penceresinde baktığımızda tamamıyla mutlu bir senaryo kaybetmeye mahkûmdur. Çünkü çatışmasını (uyuşmazlık) yitirmiştir. Bu sebeple mutlu son vardır ama mutlu hikâye yoktur. Hikâyeyi yazanlar dinamiği ve akışkanlığı (olayların bilinmezliği) sağlamak için gereken hareketi; mutsuzluk, kıskançlık, inat, hayal kırıklığı gibi duygularda bulurlar. Ulaşamamak cümleyse ulaşmak noktadır (son bölüm). Bazı cümleler ise üç nokta ile biter, bu da umuttur.

Bu parçadaki numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Genç öykücüler, çocukluklarını anlatıkları ya da öz yaşamlarından (kendi hayatları) devsirdikleri (uzaklaştırdıkları) ilk öykülerinde yabana atılmayacak (değersiz görülmeyecek) bir başarıyı yakalıyorlar. Bunda, çocukluk dönemlerinin öyküyü hep içinde taşımasının payı büyüktür. Yazık ki çok geçmeden tıknefes (verimli olmayan) bir yaratma süreci başlayacaktır. Yazılacaklar, ilk öykülerde tükenmiş (bitmiş), kendiliğinden öykü gizli gücü taşıyan konular bitmiş, yaşantılar bugüne gelmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yazmanın amacı kişinin kendisini aşmasıdır (yeteneklerinin üstünde olmak), başkalarına neler yapabileceğini göstermesidir. İnsan kendisinin dâhi (üstün zekâlı) olduğunu biliyorsa neden yazsın ki? Geriye kanıtlanacak ne kalır ki? Yazmak, insanın iradesinin tezahürüdür (değişim). Sanatçı en baştan bir dehaysa sanatı bütün anlamını yitirir. Yazar, gerçekleşen şeyin insanların istekleri değil; herkesin kalbinin derinlerinde yatan gizli bir hayal olduğu kanısına (düşünce) varır. Bu hayaller, insanın iç dünyasına denk düşen gerçek arzulardır (istek).

Bu parçadaki numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yaşamı cesur (yürekli) yaşamak gerek. Yaşamı doyarak (tatına vararak) yaşamak gerek. Yaşamı insafsızca (korkusuzca) yaşamak gerek. Yaşamı sert (sürprizle dolu) yaşamak gerek. Aşırı duyarlılıkları, garip arkadaşlık ilişkilerini zamanında yenmek (etkisinden kurtulmak) gerek.

Bu parçadaki numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM Sorusu / 2022 TYT

12. Özellikle nezle veya grip olduğumuzda gündüz saatlerinde görece (genellikle) daha iyi hissederken gece olduğunda hastalık belirtilerini (göstergelerini) daha şiddetli hissederiz.

Bunun nedeni, vücudun bağışıklık sisteminin belli bir düzen (uyum) içinde olmasıdır. Gün boyunca (süresince) vücudu savunan bağışıklık sistemi aktifken (çalışırken) geceleri dinlenmeye geçer ve hücrel savunma azalır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı, ayraç içinde verilenle uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdakilerin hangisinde yer alan altı çizili sözcükler anlamca birbirine en yakındır?

- A) Üzüntülerimizi, kederlerimizi paylaştığımız çok az insan vardır hayatımızda.
- B) Ülkemizin değerli simalarından olan yazarımızı, büyük hizmetlerinden ötürü kutlarız.
- C) Fikir yoksulu kitaplarından ziyade onun mizah zengini kitaplarını tercih ederim.
- D) Ekmeğine yağ süren annesinin devam eden işkencesine isyan etti.
- E) Birdenbire koşmaya başlayan çocuk, hızlı giden adama çarptı.

2. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Her konuda karamsar düşünmen seni olumsuz etkiliyor.
- B) Gözleri görmemesine rağmen umudunu kaybetmedi.
- C) İnsanlık adına yaptığını iddia ettiği işlerde hep çıkarı vardı.
- D) Bizim markette her zaman günlük süt bulunur.
- E) Muhtar, bütün köyü meydana toplayıp onlara bilgi verdi.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde somutlama vardır?

- A) Her çizgisindedirler coğrafyanın
Kurar iç denizlerinde duygu adalarını
- B) Uçurumun kenarından ses gelmedi
Gözlerimin önünde kara bir perde
- C) Ses gelmedi uyuyanlardan
Bakamadım ardımda sallananlara
- D) Yaka bağır açık oturuyorum arka bahçede
Yıllardır açmamıştım yakamı bağırımı
- E) Kuşlar da konarmış komşunun kurumuş ağacına
Neredeyse denizi göreceğime inanacağım

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme yoktur?

- A) Esmer sulara yıldızlar inmede yer
Bırakılmış, günahsız bir ülkeydi gece
- B) Deli divaneyim, açan çiçekler gibi
Denizim kuşum, uyuyan çocukların rüyasında
- C) Hoyrat bir rüzgâr uçurdu saçlarını
Kadın son defa "elveda" dedi
- D) Yürek bir mermi gibi sürülür yalnızlığa
Umutlandırırın tetiği ve namluyu
- E) Güz yağmuru karanlık kirpiklerinde
Öpmeye susamış haylaz oğlanları

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Sen bir yalnızlığı koşup gittin de
Bir yerde buluşur diye belki de
- B) Erguvanlar geçip gittiler bahçelerden
Geriye sadece erguvanlar kaldı
- C) Ne aradık sözcüklerin kuytularında
Ne bulduk soldukça çoğalan dilimizde
- D) Acının vergisini verdik, gülün haracını ödedik
Hüznü demirbaş defterinden silmeye geldi sıra
- E) Bütün gün kâğıttan dağlar arasındayım
Nabızım ileri giden gelen bir saat gibi işledi

6. I. Böyle bir felaketi önlemenin hiçbir yolu yoktu.
II. Ağırbaşlı, ciddi bir insandı, kendini saydırrdı.
III. Başımın belası oldu bu kitaplar, ne yapacağım?
IV. Hafifliklere gelemem, bu davranışlardan hoşlanmaz.
V. Bu makinenin basit bir çalışma sistemi var.

Yukarıda numaralanmış cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin hangileri zıt anlamlıdır?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) III ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

7. Aşağıdakilerin hangisinde "gitmek" sözcüğü diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Bu pastalara ne kadar şeker gitti?
- B) İçimizdeki en yaşlı adam tatile gitti.
- C) Annesinin hasretine dayanamadı memlekete gitti.
- D) Üniversite sınavından sonra yurt dışına gitti.
- E) Acele etmenize gerek yok, adam çoktan gitti.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek (temel) anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Sınav konularını çalışmaya yeniden başlayalım.
- B) Bugün hava oldukça güzel, çıkıp dolaşalım.
- C) Kitap okuyorum, beni rahat bırakır mısınız?
- D) Bahçemizdeki ağaçları budadık, çok güzel oldu.
- E) Senin resimlerinde sıcak renkler var.

9. "Yağmur çok şiddetli yağdı ---- gök yarıldı." cümlesinde boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisinin getirilmesi en uygun olur?

- A) kesinlikle
- B) belki de
- C) âdeta
- D) biraz
- E) sadece

10. Biliyor musunuz, çoğu zaman kargaların bize güldüğünü düşünüyorum. Neden mi böyle düşünüyorum? Şöyle açıklayayım: Dünya nimetlerinin tadını alan ama bir yandan da bunun sonu olmadığını düşünen bazı insanlar, kaynakları tüketerek bir yere varamayacağını anlayınca başlıyor sorgulamaya.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerin hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) insanlar
- B) güldüğünü
- C) anlayınca
- D) düşünüyorum
- E) açıklayayım

11. Aşağıdakilerin hangisinde "dikmek" sözcüğü "beklemek için birini, bir şeyin başına getirmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Oyuncu topu penaltı noktasına dikti.
- B) Kapıya diktiği bekçiye işçilerin üstlerini arattı.
- C) Suyu doldurmasıyla kafasına dikmesi bir oldu.
- D) Boş toprağa bir kuru dikseniz otuz yılda gölge verir.
- E) Telefon direklerini artık toprağa dikmeyeceğiz.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine eş anlamlısı getirilirse cümlenin anlamı bozulur?

- A) Ayağında kundurası eskimiş, kâğıt gibi dağılmıştı.
- B) Adam kara kara düşünüyordu.
- C) Kafasındaki yara temizlenmiş, pansuman edilmişti.
- D) Bu masum yavruyu kim kapıya bırakıp kaçmış?
- E) Bu küçük sorunlarla beni meşgul etmeyin.

13. Aşağıdakilerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Ayva sarı, nar kırmızı sonbahar
Her yıl biraz daha benimsediğim
- B) Döktü omuzdan poşu saçağını
Açtı gönüller deli bayrağını
- C) Dedi gördüm o sevgilinin annesi
Bir garip ışık ki sanki güneş pervanesi
- D) Koşan elbet varır düşen kalkar
Kara taştan su damla damla akar
- E) Bugün açız yine lakin yarın ümit ederim
Sular biraz daha sakinleşir... Ne çare, kader

14. Koca intihar kuleleri yıkılır nehirde
Ay ışığı vurunca kırık camlara bir de
Aşağıdakilerin hangisinde "vurmak" sözcüğü bu dize-lerdeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Kapılarını vurmada, kartını göstermeden
Büyüğünü küçüğünü tanımadan selam vermeden
- B) Yıkık damından içeriye parça parça güneş vurur
Sevdanın ateşi ta yüreğimin dibinde durur
- C) Komşu konaklarda vur patlasın çal oynasın
Garibimin evinde çocuklar aklıktan veryansın
- D) İkiyi dörde vurursak sekiz eder
Seni seninle çarpsak kocaman bir kof eder
- E) Sebzeleri dolu vurdu, meyveleri dolu vurdu
Yarımın gönderdiği sitem beni kalbimden vurdu

ÖSYM Sorusu / 2021 TYT

15. Yorgunluk ve uykusuzluktan bitap hâlde göz kapaklarını kısarak saate baktı. Gün ağarmak üzereydi. Aklındakiler dağılır diye korktuğundan olsa gerek radyonun sesini kıstı. Başka şeyler düşünmeli dedi, kendi kendine. Mesela bu ay; lambayı idareli kullanmalı, yakacaktan da biraz kısmalıydı. Ne yapsa olmuyordu, en sonunda bıraktı kendini. Dünyanın yükünü sırtlanmış omuzlarını biraz kısarak eğreti oturduğu sandalyeden kalkıp pencereye doğru yöneldi.

Bu parçada "kısmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Biraz kapamak
- B) Azaltmak, alçaltmak
- C) Büzmek, daraltmak
- D) Yatıştırmak
- E) Eksiltmek, sınırlandırmak

1. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi temel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Ölçülü davranışlarıyla dikkat çekiyor.
- B) Üsküdar'a gidecek motor kalkmak üzereydi.
- C) Bu ceket senin üzerine tam oturur.
- D) Çileğin özel bir kokusu ve tadı vardır.
- E) Araba varken eşyaları eve atalım.

2. Ceketin kolu birkaç kez yırtılmıştı.

I II III IV V

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerin hangisi yan anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu sandalyenin ayağını kim kırdı?
- B) Soğuk sular dökünüp kendine gelmeye çalıştı.
- C) Bu konuyu geçebiliriz, fazla konuşmayacağım.
- D) Bizim kapımız dost kapısı, isteyen herkes girer.
- E) Yaşlı adam pişkin pişkin gülmüsyordu.

4. "Şeker" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Çayına her defasında iki şeker atardı.
- B) Babası ona doğum gününde çok şeker bir kedi yavrusu hediye etmişti.
- C) Geçen hafta çarşıdan birkaç kutu akide şekeri almıştık.
- D) Dedemin, toz şekerden hoşlanmadığını söyledim.
- E) Suyu bir kaşık şeker atıyorum, dedi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Herhangi bir yetkilinin ilgilenmesini bekledik.
- B) Bizi karşılayan kişi, otelde görevli bir kadındı.
- C) Aradığı belgeleri masasının gözünde buldu.
- D) Dürüst insanlarla tanıştığım o şehri sevmiştim.
- E) Bilgiye aç insanlarla bir arada olmaktan mutluydum.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmış sözcük yoktur?

- A) Memleketi kavuran kıtlıktan kaçıp kurtulmuştu.
- B) Müzik öğretmeni, kardeşimin iyi bir kulağı olduğunu söyledi.
- C) Adam, kırkıktan sonra yazarlığa soyundu.
- D) Perdeleri yıkayıp kuruttuktan sonra gelecekmış.
- E) Bu mahalleye bir türlü ısınamadım.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Seninle bu konuda açık konuşmak istiyorum.
- B) Bu ağır ithamlardan sonra ortam bir anda gerilmişti.
- C) Burnuma güzel bir yemek kokusu geliyor.
- D) Ahmet Bey, iş yerinde tüm ipleri eline geçirmişti.
- E) Yazılarımızı yayımlamadan önce defalarca elekten geçiririz.

8. I. Geçen geceki rüyanın hâlâ etkisinden çıkamadım.
II. Banka, kredi talebimizi geri çevirdi.
III. Köye ulaşmak için sarp kayalıkları saatlerce tırmanmak zorunda kaldık.
IV. Rüştü Bey, inandıklarından taviz vermeyen sağlam bir adamdı.
V. Memur, makbuz koçanına şöyle bir göz attı.

Yukarıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

9. Terim anlamlı sözcükler ilgili oldukları alanın dışında, yeni bir anlamda kullanılarak terim anlamından sıyrılabilir. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir sözcük vardır?**

- A) Divan şiirinde kalıplaşmış ifadelerle sıkça rastlanır.
B) Gitarı eline alınca âdeta kendinden geçiyordu.
C) Bu iş öyle hariçten gazel okumaya benzemez.
D) Halk şiirinde, hece ölçüsü kullanılmıştır.
E) Türkü ezgiyle söylenen halk şiirlerinden biridir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmış yansıma bir sözcük vardır?

- A) Köpeklerin öfkeli havlamaları bile artık bizi korkutuyordu.
B) Derenin şırıltısı, cırcır böceklerinin sesi ile uyum içindeydi.
C) Saatin tik takları, gecenin sessizliğinde iyice hissediliyordu.
D) Evin küçük çocuğu, halıya dökülmüş kırıntıları gırgırlıyordu.
E) Uğultulu beyinler, yine bir sanat meselesini tartışıyordu.

11. I. Ben arkadaşını bilmem seni bilirim, bunu unuttum.
II. Adamın ne iş yaptığını konuşmasından bildim.
III. Ben onu dost biliyordum.
IV. Öğrendiğime göre kardeşi İngilizce biliyormuş.
V. Tüylerinin renginden bildim nereden geldiklerini.
"Bilmek" sözcüğü, yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve V
D) III ve V
E) IV ve V

12. Aşağıdakilerin hangisinde "oturmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

Anlam	Kullanım
A) Uygun gelmek	Kapak tencereye oturdu mu?
B) İkâmet etmek	Yıllardır bu semtte oturuyoruz.
C) Birisiyle beraber yaşamak	Annem benimle oturmak istiyor.
D) Benimsenmek, kökleşmek	Bir saatten beri burada oturuyorum.
E) Çökmek, aşağı inmek	Temel on santim oturmuş.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kapamak" sözü, "tıkmak, içini doldurmak" anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Saatin geç olduğunu fark edince televizyonu kapayıp yatağına geçti.
B) Koca gövdeli bir adam, sinemada önümüze geçip tüm görüntüyü kapadı.
C) İki gündür yağın kar, tüm köy yollarını kapamıştı.
D) Binalarda oluşan yarıkları çimentoyla kapadılar.
E) Maaşımı alınca tüm borçlarımı kapayacağım.

14. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük birinci cümlede gerçek, ikinci cümlede mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Paralarını ödediği halde eşyalarını bir türlü teslim alamıyordu.
Kazandığımız bu zaferi, binlerce askerin kanıyla ödedik.
B) Bir budalanın sözüne inanmanın yanlış olacağını biliyordu.
Senin bir kibarlık budalası olduğunu öğrenmiş olduk.
C) Bu konuyla ilgili her şeyi bana söylediler.
Sivas türküleri her dinleyene bir şeyler söyler.
D) Değirmen taşının üzerine oturmuş bir şarkı mırıldanıyordu.
Yaptığı konuşmada bize de taş atmayı ihmal etmedi.
E) Evdeki dolapların tertibyle annem uğraşır.
Toplantının tertip edilmesi işini yine bana vermişlerdi.

ÖSYM Sorusu / 2021 TYT

15. • **arka:** Zaman veya düşünce bakımından geçmiş.
• **başlamak:** Oluşmak, ortaya çıkmak, doğmak.
• **dert:** Kaygı.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "arka, başlamak, dert" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Uyandıığımız an, üçte birini arkada bırakmışızdır başlayan günün ve bundan sonraki derdimiz, önümüzdeki zaman dilimini nasıl geçireceğimize.
B) Güne mutlu başlamak ve yeni anılar biriktirmek gibi büyük bir derdi vardı, bu nedenle iyi hissedeceğini düşündüğü anların arkasına düşerdi.
C) Türlü dertlerle uğraştığı hastane günlerinde arkasında desteğini hissettiği ailesini yanına alıp yeni bir hayata başlamak için çabalıyordu.
D) Arkası bir türlü gelmeyen çelişkilerle yaşamak istemiyordu, yaz başlarken balkonda misafir ağırlayıp kâh gülmek kâh dertlerini paylaşmak istiyordu.
E) Evin arkasındaki bahçede kurulan sofrada dertlerden uzak, herkesin mutlu olduğu bir yaşama dair kurulan hayaller konuşulmaya başlandı.

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde insandan doğaya aktarma söz konusudur?

- A) Ne kaşadır ne gözedir
Meylimiz güzel yüzedir
- B) İnce güzeller dizilir yollara
İçlerinde seni göremiyorum
- C) Dinmiş denizin şarkısı, rüzgâr uyumakta
Rihtim boyu sonsuz bir karaltı
- D) Daima solmaz tazedir
Bu bizim gülistanımız
- E) Konuştun güneşi hatırlıyordum
Gariptin yepyeni bir sesin vardı

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tatma duyusuyla ilgili bir kavram işleme duyusuna aktarılmıştır?

- A) Sanatçının çok güzel bir sesi var.
- B) Yandaki binada acı bir çığlık duyuldu.
- C) Kalbimdeki sese kulak vermelisin.
- D) Gür bir sesle sınav sonuçlarını açıkladı.
- E) Odanın içinde ağır bir koku vardı.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde somutlama söz konusudur?

- A) Çobanım ben, dağda bir divaneyim
Yok ki bir dost, derdim ona söyleyeyim
- B) Dertli kaval, söyle bana, ben neyim
Pınar ağlar, çimen ağlar, saz ağlar
- C) Dereden yükselir barut kokusu
Kalmamış içimde ölüm korkusu
- D) Sözlerimi düşün, yaprak düşerken yere
İnsan at değiştirmez geçerken dere
- E) Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kuruluşu bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Yalan yanlış sözler söylemesi beni şaşırttı.
- B) Yarın eş dost gezmeye gideceğiz.
- C) Kendine doğru dürüst bir şey al.
- D) Masada ıvır zıvır eşyalar vardı.
- E) Çocuklarına kol kanat germek için çırpındı.

5. Benzetme amacı olmadan bir kavram başka bir kavram yerine kullanılabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek vardır?

- A) Sahnedeki kelebekler ahenkle dans ediyordu.
- B) Türkiye, bölgesinde söz sahibi olmaya başladı.
- C) Kalbinde sebepsiz endişeler vardı.
- D) Sınıfın bütün camları kırılmıştı.
- E) Filenin sultanları başarılarına başarı kattılar.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi genel anlamda kullanılmamıştır?

- A) Şiir, seçme ve gizleme sanatıdır.
- B) Müzik, ruhun besin kaynağıdır.
- C) Masadaki kitap, ilgimi çekmişti.
- D) Zamanla insan, hayatın anlamını anlıyor.
- E) Sınıfta televizyonun, zararları tartışıldı.

7. Aşağıdakilerin hangisinde "çıkılmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

Anlam	Kullanım
A) Sıyrılıp ayrılmak	Dün geceki olaylar, aklımdan hiç çıkmadı.
B) Elde edilmek	Bir kasa domatesten çıkan salça, bize bile yetmez.
C) Bir nedenle ayrılmak	Patronuyla anlaşamadığı için işten çıktığını söylemiş.
D) Davranışta herhangi bir niteliği olmak	Yıllardır bizimle çalışan adam, gerçekten çok dürüst çıktı.
E) Sonuca ulaşmak	Böyle giderse bu tartışmadan hiçbir şey çıkmaz.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soyut anlamlı bir sözcük somut anlamda kullanılmıştır?

- A) Sivil savunma ekipleri depremden iki can kurtardı.
- B) O, hayata her zaman toz pembe bakardı.
- C) Onun sıcak bakışları bize cesaret verdi.
- D) Acı sözlerle insanları kırmaktan vazgeç.
- E) İnsan, ömründe pek çok zorlukla karşılaşır.

9. Sen, kaçan ürkek bir ceylansın dağda.

Ben, peşine düşmüş bir canavarım.

İstersen dünyayı çağır imdada,

Sen varsın dünyada, bir de ben varım.

Bu dördükte geçen altı çizili sözcükte, aşağıdaki açıklamaların hangisine uygun bir anlam olayı vardır?

- A) Hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.
- B) Benzetme ilgisi dışında, başka bir sözün yerine kullanılmıştır.
- C) Anlamca kendisinden daha kuvvetli bir kavrama benzetilerek kullanılmıştır.
- D) İnsan dışı varlıklara insanlara ait bir özellik verilerek kullanılmıştır.
- E) Somut anlamlı olduğu hâlde, soyut anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.

10. (I) Çevresinden türlü türlü çiçeklerin tatlı kokularının yayıldığı şehir hipodromu çok kalabalıktı. (II) Her pazar günü olduğu gibi, bu pazar da birinci olana büyük ikramiyenin verildiği yarışlar yapılacaktı. (III) Birincilik için en büyük aday Kara Bomba isimli attı. (IV) İki yıla yakın bir zamandır bu şehirde yapılan yarışmaların tek ve mutlak hâkimiydi. (V) Simsiyah rengi, kocaman gözleri ve dev gibi uzun boyuyla o, her zaman atların en irisiydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde duyular arası aktarma yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden fazla yansıma sözcük vardır?

- A) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
- B) Sağ taraftan çingirak sesleri geliyordu
- C) Takırtılı günlerin çatırdayan odunuydu yüreğim
- D) Allah'ım ne bunaltıcı, ne boğucu bir gece
- E) Dallarında bülbül öten bahçelere elveda

12. "Şekil" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde somut anlamda kullanılmıştır?

- A) Sorunun soruluş şekli bizi rahatsız etti.
- B) Herkese başka şekilde konuşuyordu.
- C) Bu kitapta birçok şekil bulunuyordu.
- D) O şekilde hareket etmek yanlış olur.
- E) Ülkemizin yönetim şekli cumhuriyettir.

13. Gecenin nemiyile toprak yumuşamıştı

I II III

Durmada yürümek istiyordum

IV

Üzüntümü kimseye açamadım çünkü

V

Yukarıda numaralanmış sözcüklerin hangisi soyut anlamlıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

ÖSYM Sorusu / 2019 TYT

14. Kimileri robotları insanlığın sonunu getirecek bir tehdit (teh-

likeli bir durum) olarak görüyor, kimileri de insanları çalışmaktan kurtaracak (alıkoyacak) bir yardımcı olarak. Suya

sabuna dokunmayan (sakıncalı konularla ilgilenmeyen),

evcil hayvan benzeri robotlar hâlihazırda (şu anda) satılıyor.

Bu robotlar etrafındaki nesnelere ne olduğunu anlıyor

(kavıyor), yüksekten düşmemeyi başarıyor, komutlara cevap veriyor hatta oyunlar oynayabiliyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir duyuya ait kavram, başka bir duyuya aktarılmıştır?

- A) Keskin bir kömür kokusu etrafa yayılmıştı.
- B) Herkesin yüzünde korkulu bir ifade vardı.
- C) O kebabın tadını hiçbir yerde bulamıyorum.
- D) Soğuk ve yağışlı havalarda dikkatli giyinmeliyiz.
- E) Sınav stresinin kaynağı öz güven eksikliği olabilir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme yoktur?

- A) Buranın güvenliği, o kaba saba adamlardan sorulurdu.
- B) Eskili yenili binlerce fotoğraftan oluşan sergi bugün açıldı.
- C) Her defasında karmakarışık duygular yaşıyorum bu şehirde.
- D) Onlarla görüşmeyişi aşağı yukarı dört yıl oldu.
- E) Mırın kırın edeceğine, önündeki yemeği bitir de kalk masadan.

3. (I) Bahçedeki tıkrırtıyı duyunca perdeyi bir ucundan aralayıp dışarı baktım. (II) Kalbim, küt küt atmaya başladı. (III) Şimdi, sanki her tarafımda karıncalar dolaşiyor; başımın etrafında sinekler vızıldıyordu. (IV) Çok uzaklardan köpek havlamaları duyuluyor, bu ses ağaçlara ve toprağa vuran yağmurun sesine karışıyordu. (V) Neredeyse gece yarısı olmuştu ama ağaçlar şimşegin kesik kesik aydınlığıyla parlıyordu.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yansıma sözcük yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Gece yarısına kadar merakla okuduğumuz bu masal kitaplarında, eğri büğrü yaratıklar olurdu.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki ikilemeyle aynı anlama gelen ve biri anlamlı, biri anlamsız sözcüklerle oluşmuş bir ikileme vardır?

- A) Ufak tefek çocuklarla bir olmayın, dememiş miydim?
- B) Onları da bu konuda yalan yanlış bilgilendirmişler.
- C) Çarpık çurpuk vücutlu adamlar gelir giderdi buraya.
- D) Ne kadar ıvır zıvır varsa hepsini çatıya kaldırmıştı.
- E) Neredeyse kurda kuşa yem oluyorduk o dağ başında.

5. Saçma sapan konuşmalarıyla herkesten tepki görüyordu. **Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki ikilemeyle aynı anlama gelen bir ikileme vardır?**

- A) Toplantı abuk sabuk tartışmalarla geçti.
- B) Ufak tefek meseleler yüzünden problem yaratmayın.
- C) Benden neden köşe bucağınızı anlayamadım.
- D) Onlar da buraya zamanlı zamansız gelmeyi huy edindiler.
- E) Yemekten önce abur cubur yemeyi, çocuğunuza yasaklayın.

6. Yansıma köklerden türeyen kimi sözcükler, ses anlamından uzaklaşıp bir varlığa ad olduklarında, yansıma olma özelliklerini kaybeder.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki açıklamaya uygun bir sözcük vardır?

- A) Kuş gribi yüzünden, yeni doğmuş civcivler bile itlaf edildi.
- B) Arabaların gürültüsü, sınava konsantre olmamızı engelliyordu.
- C) Kapıyı tıklayıp içeri giren çocuk, okulun en yaramaz öğrencisiydi.
- D) Adamcağız, çok yorulmuş olmalı ki horul horul uyuyordu.
- E) Şömineye attığımız odunlar, çatırdayarak yanıyordu.

7. "Geçmek" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sözü edilmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Semtteki parkın içinden geçerek işlek bir caddeye çıktık.
- B) Kötü şair sayılmaktan geçtim, çoğuna şair olduğumu bile kabul ettiremem.
- C) Birçok ilden katılımcının olduğu dünkü programda sizin de adınız geçti.
- D) İş işten geçti, artık başka çareler aramalısın.
- E) Ben bir gazete yazarıyım, söylediklerim bir iki gün okunduktan sonra geçer.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerden birincisi somut, ikincisi soyut anlamlı değildir?

- A) Yapılan ikazlar, statların şiddete esir olmasını engellemedi.
- B) Seyirciler, organizasyon komitesince hazırlanan bir sürprizle karşılaştı.
- C) Şehrin en işlek caddesinde her yıl görkemli şenlikler düzenleniyordu.
- D) Eski dostlarını bu hafta sonu ziyaret etmeyi düşünüyordu bu vefalı adam.
- E) Bazı duyguları anlatabilmek için kelimelerin yeterli olmayacağını farkındaydı.

9. Anlatımın gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek ve zenginleştirmek amacıyla kullanılan ikilemeler, sözcüklerin farklı anlamsal özellikler çerçevesinde bir araya getirilmesiyle oluşturulur.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemeler oluşumlarına göre ikişerli eşleştirilirse hangisi bunların dışında kalır?

- A) Sekiz saatlik bir mesainin sonunda işten çıkmış, zar zar yürüyordum.
- B) Köyün çocukları öğretmenlerinin yaptığı ktır ktır kura-biyeleri afiyetle yiyorlardı.
- C) Doğru dürüst döşenmemiş kaldırım taşları, ayaklarına çelme takıyor gibiydi.
- D) Her köşe başında, yırtık pırtık elbiseleriyle görünen dilenciler vardı.
- E) Eş dost, bu serin yaz akşamını eğlenceli hâle getirme

10. Kimi ikilemelerin kullanımında üçüncü bir sözcüğe ihtiyaç duyulur ve bu ikilemeler, o sözcüklerle birlikte kullanılıp deyim oluşturur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir ikileme yoktur?

- A) Babasını karşısında görünce, tir tir titredi.
- B) Tribünlerdeki taraftarlar, stadi inim inim inlettii.
- C) İki saat yürümeyle hepimiz kan ter içinde kaldık.
- D) Çocuklar, kendilerince güzel güzel oynuyorlardı.
- E) Soruyu çözmek için onunla kafa kafaya vermiştik.

11. Bir kelimeyle anlatılabilecek bir kavramı, birden çok kelimeyle anlatmaya dolaylama denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yapılmıştır?

- A) *Karga ile Tilki* hâlâ sevilen bir hikâyedir.
- B) Kitap kurtları bu fuarda buluşacak.
- C) Sade dondurmayı çok severdi rahmetli.
- D) Deri montlar seksenli yıllarda çok sevilirdi.
- E) Şarkı sözlerine çok özendiği belli oluyor.

12. "Sıcaklar iki dakikada masamıza geldi." cümlesindeki altı çizili sözde görülen anlam olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Şairi okuyunca bambaşka bir âleme daldım.
- B) Kaşa faresi son işinde yakalandı.
- C) Sabah erkenden kalkıp yürüyüş yapardı.
- D) Ömrünün baharındaydı ama hastalığa yenik düştü.
- E) Ona, benim hakkımda konuşmayı yasakladım.

13. "Bu numara iki gündür beni rahatsız ediyor." cümlesinde altı çizili söz, benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

- A) Yahya Kemal'in şiirlerini severek okurum.
- B) Sular mı yandı, neden tunca benziyor mermer?
- C) Rüzgâr, İzmirliyle şarkı söylüyordu âdeti.
- D) İlerlemek için önce beyin göçünü önlemeliyiz.
- E) Severek ayrılanlar bilirler ayrılığı.

14. I. Çalıştığım kurumda toplantılar günaşırı yapılırdı.
II. Arkadaşlarımla bu kitabevinde zaman zaman oturup dertleşiriz.

III. Şehir merkezinde ara sıra bu tür etkinlikler yapılmaktadır.
IV. Konuşmasını her zaman aynı örneklerle süslerdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözler, anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) II ve IV

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme (teşbih) vardır?

- A) Beyaz sakallarını okşayarak
Pişmanlıklarını sayıklıyor bir ihtiyar
- B) Sahil çoktan üzüntülü ufuk yeni
Yekpare bir mavilik peşinde gemi
- C) Sen gecelerin ortasında bir ada gibisin
Son kuvvetimle kıyılarına yaklaştığım
- D) Gün olur hâlime bakıp inlerim
Hatırlar mı acep beni sevdiğim
- E) Yıldızların heyecanla ördüğü nakışa
Hayran hayran baktım

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?

- A) Kentin, egzoz dumanı kokan havasından bıktım.
- B) Edebiyatımızda deneme türü oldukça cılızdır.
- C) Tatlı söz söyleyen, kimseden kötü söz işitmez.
- D) Araba, berbat bir yolda ilerliyordu.
- E) Şehrin görünümü denizi andırıyordu.

3. "Zavallı kadın, yol ortasında acı bir çığlık attı." cümlesinde, tat alma duyusuyla ilgili olan "acı" sözcüğü, işitme duyusuyla ilgili olan "çığlık" sözcüğü ile birlikte kullanılmış ve duyular arası aktarma yapılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdakine benzer bir kullanım vardır?

- A) Gelen geçen insanlar, çocuğun kırmızı yanaklarını sıkıyordu.
- B) Badem gözlü sevgilisine her hafta bir mektup yazıyormuş.
- C) Arka bahçeden tatlı bir ses duyunca, hepimiz oraya koşmuştu.
- D) Yünden dokunmuş kazağıyla, aramızda dikkat çeken tek kişi oydu.
- E) Edebiyat dergilerinin hepsi, ölen yazar için birkaç sayfa ayırmıştı.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirme vardır?

- A) Siz geniş zamanlar umuyordunuz
Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek
- B) Bir kız sevmiş yakın zamanda
Bahse lüzum var mı geçmiştin
- C) Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
- D) Bir müjde taşır her gün uzaktan bana rüzgâr
Elbet gelecek, gelmedi, bir beklediğim var
- E) Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni aradım gece yarılarında

5. Bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramın, birden fazla sözcükle anlatılmasına "dolaylama" denir.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde böyle bir kullanım yoktur?

- A) Ülkemizde bacasız sanayinin gelişmesi, vatandaşın yüzünü güldürüyor.
- B) İmparatorun vurulması, hepimizi derinden üzdü.
- C) Tatilini yavru vatanda geçirmeye karar verdi.
- D) Konya'ya gönüller sultanını ziyarete gittik.
- E) Altın boynuz, temizlendikten sonra yepyeni bir görünüme kavuştu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcüklerin her ikisi de tek başına kullanılamaz?

- A) Yerli yersiz düşünceleri beni rahatsız etmişti.
- B) Eğri büğrü yollardan geçerek köye ulaştık.
- C) Bir sürü ıvır zıvırı evden atmaya karar verdik.
- D) Yarım yamalak İngilizcesiyle caka satıyor.
- E) Ufak tefek bir insandı, çelimsiz bir görüntüsü vardı.

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde mecazlı söyleyiş yoktur?

- A) Selam sonsuzluğun aydınlık bahçesinden
Selam senelerce senelerce evvele
- B) Ne yapsam ne etsem nereye gitsem
Ben sana mecburum sen yoksun
- C) Ömrüm sonsuz yolun bir yolcusudur
Hasret acısıyla içim ürperir
- D) İnsanlardan buz gibi soğudum
İşte yalnız sen varsın
- E) Yapraktan saçını yerlere yaymış
Sonbahar açılıyor ayaklarında

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmıştır?

- A) Sağ elinde bir kaşınma hissediyordu.
- B) Kuşlar ötüşürken insan yaşama sevinci hissediyor.
- C) Odadan çocukların sesi duyuluyordu.
- D) Bir çocuk ağlaya ağlaya odaya ilerledi.
- E) Yanımdaki kadın durmaksızın hıçkırıyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi "nicelik" bildirir?

- A) Bize karşı ağır konuşmasına bir anlam veremedik.
- B) Keskin zekâsının avantajını iyi kullanılıyordu.
- C) Kendimize geniş bir ev almayı düşünüyorduk.
- D) Babam yine derin düşüncelere dalmıştı.
- E) Bu akşam önemli bir maç olduğunu söylüyor.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlama yapılmıştır?

- A) Baharın gelişiyle ağaçlar çiçek açtı.
- B) İyileştikten sonra yüzüne renk geldi.
- C) Oyuncular maçtan sonra sevinç yumağı oluşturdular.
- D) Yağmurun şiddeti gittikçe artıyordu.
- E) Rüya gibi yaşam sürmek isterdi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Tahtadaki çiviye keserle çıkardım.
- B) Evdeki eşyaları arabaya yüklüyoruz.
- C) Çıkarı olmasa sana selam bile vermez.
- D) Telefonun kablosunu kısalttım.
- E) Takım elbisenin düğmeleri birer birer koptu.

12. Anlam genişlemesi yoluyla somut anlamlı bir ad, soyut anlam kazanabilir. Örneğin, somut anlamlı "kafa" sözcüğü "düşünce" anlamına gelerek soyut bir anlam kazanabilir.

Böyle bir anlam değişmesini örneklendiren kelime, aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bu sıraların sağlamlığı nasıl acaba?
- B) Başarılı olmanın anahtarı çalışmaktır.
- C) Ayakkabısının burnu iyice aşınmıştı çocuğun.
- D) Fotokopi kâğıtlarını masanın üstüne bırakmayın.
- E) Müziğin notaları kulağa hoş geliyordu.

13. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ad aktarması yapılmamıştır?

- A) Şurada birer tabak yiyip hemen çıkalım.
- B) İki Taksim alır mısın şoför bey?
- C) Maçı kazanan beyazlar, havalara uçuyordu.
- D) Kuyruğu oldukça uzundu bu uçurtmanın.
- E) Hangi masanın hesabını almadınız?

14. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlamda kullanılmıştır?

- A) Büyük sorunlarla boğuşuyordu.
- B) Bu adam küçük işlerin adamı değildir.
- C) Güzellik geçicidir, derdi babaannem.
- D) Yaptığı haffliklerle bıktırdı bizi.
- E) Kaldırdığım ağır koliler belimi incitti.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük öbeği dolaylama değildir?

- A) Kara elmas, Zonguldak'ın başlıca gelir kaynağıdır.
- B) Ulu önder, bu ülkeyi gençliğe emanet etmiştir.
- C) Yıllar sonra, bu beldeye gelmek beni mutlu etti.
- D) Hayat arkadaşına çok güzel bir hediye almıştı.
- E) Beyaz altın bu yıl da çiftçinin yüzünü güldürdü.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yapılmıştır?

- A) *Çoban Çeşmesi* şiiri edebiyatımızın temel taşlarından.
- B) Bu yazımı, eski dostlarıma ithaf ediyorum.
- C) Yönetmen, tüm tecrübesini bu filmde ortaya koymuş.
- D) Minik serçenin şarkıları, bugün de yarın da hep söyleyecek.
- E) Odamdaki elektrikli makinelerin hepsi bozuldu.

2. Dünyadaki en zengin bin kişiyi taşıyan yaatın İskenderun'a

I II III
biraz önce yanıştığı İskenderun Kaymakamı tarafından bil-
IV V
dirildi.

Bu cümledeki sözlerden hangisi benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Benim gönlüm su içen yaralı bir ceylandır.

Bu cümledeki anlam olayının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yavaş yavaş eriyen bir buz parçasısın sen.
- B) Ayın altında kağnılar gidiyordu.
- C) Çiçekler dile gelmişti şafakla.
- D) At doğruldu başını daha dik tuttu.
- E) Gittikçe boşluklara düşmekteyiz enginde.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükte ötekilerden farklı bir anlam olayı vardır?

- A) Belediye, yol yapım çalışmalarına hız verdi.
- B) Tarihî güzellikleri kamerama bir bir kaydettim.
- C) Onun ne tilki olduğunu ben bilmez miyim hiç?
- D) Komşumuzun kızı, Marmara Üniversitesinü kazandı.
- E) Karşı ev, Sami Beylerin buradan taşındığını söyledi.

5. Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağırın bir damar vardır
Yukarıda ikinci dizedeki sanatlı söyleyişe benzer bir söyleyiş aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Senin de bir gün saçların olur tarumar
- B) Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
- C) Alnımdaki her çizgi beyaz bir gece saklar
- D) Sakın kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
- E) Seninle söyleşip durdum bir ömrün baharında yazında

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kinayeli bir söyleyiş söz konusudur?

- A) Kendini müziğin ritimine kaptırılmış, kimseyi duymuyordu.
- B) Mesleğinde ilerlemek için çok çaba göstermelisin.
- C) Bu sözler ortamı iyice germişti.
- D) Deneme sınavında yardımlaşarak kendinizi kandırıyorsunuz.
- E) Senin gibi dostum varken düşmana ne hacet?

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde mübalağa yapılmıştır?

- A) Bilgisayarına giren virüs tüm sistemi çöktürdü.
- B) Günlerdir üzüntüden kafamı taşlara vuruyorum.
- C) Elimden geleni yaptım ama ondan kurtulamadım.
- D) Tüm çalışmalarım bu bilgisayardaydı.
- E) Şimdi birçok işi tekrar yapmam gerekecek.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlamlıdır?

- A) İnsanlar tartışırken iki yol kullanırlar: Yumuşak olmak ve sert davranmak.
- B) Ağır yürüyen kadın, bir yandan denize bakıyordu.
- C) Bizim büyük arabamız sayesinde eşyaları taşıdık.
- D) Bu sıkıcı konuşma bitecek gibi durmuyordu.
- E) Bu komediye bir son vermek için dışarı çıktı.

9. (I) Bulutların kapattığı gökyüzünün yıldızlı bölgesi, stad-yumda unutulmuş bir tören giysisi gibi parlıyordu. (II) Ay, sürülmüş tarlada bir toprak üstüne tünemiş pusuydu, sessizce ve gülerək geceyi kolluyordu. (III) Rüzgâr, parkta dolaştırmaya çıkarılan köpekler gibi oradan oraya esiyordu. (IV) Kapıdan çıkacağımız anda, içimizdeki korulukta saklanan yabancı bizi durdurdu. (V) Aramızda sıkışan boşluğun duyduğu acıya aldırmadan birbirimize sarıldık ve öylece kenetlendik.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem benzetme hem de kişileştirme vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirmeye başvurulmuştur?

- A) Can çekişen kuşlar gibi elinizdeyim
- B) Nihayet ben ağlarken toprağın yüzü güldü
- C) Gurbete düşmüşlerin başına çöktü damlar
- D) Vardığımız her çizgi bir duvar kesildi
- E) Vakit yok olur, zamandan boşalır varlık

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kinaye yoktur?

- A) Abanın kadri yağmurda bililir.
- B) Su testisi su yolunda kırılır.
- C) Rüzgâr eken fırtına biçer.
- D) Ayağını yorganına göre uzat.
- E) Su içtiğin kuyuya tükürme.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte mübalağa yapılmıştır?

- A) Bu basketbolcunun boyu tam iki metre on beş santimetremiş.
- B) Çocuğa, bileğine çok yakışan bir künye almışlar.
- C) Bu nadide eser, sadece bizim ülkemizde sergilenmektedir.
- D) Elleri o kadar hızlı ki havadaki bir kuşu bile yakalayabilir.
- E) Bu bilgisayar dâhisi şimdi hesap makinesi bile kullanmıyor.

13. I. Amasya elması, dünya pazarındaki yerini çoktan almıştır.
II. Elmanın sindirim sistemine de faydasının olduğu biliniyor.
III. Türkiye'den Avrupa'ya ihraç edilen elmalar, özenle ambalajlanıyor.
IV. Anadolu'nun doğusundaki birçok ilde de elma yetiştiriliyor.
V. Batı Asya'da yetiştirilen elmanın onlarca çeşidinden bahsediliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde geçen "elma" sözcüğünün genelden özele sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) II - III - IV - V - I
- B) V - III - II - I - IV
- C) III - IV - V - I - II
- D) IV - II - I - III - V
- E) II - V - III - IV - I

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nitel anlamlıdır?

- A) Evle okul arasında kısa bir köprü vardı.
- B) Eline aldığında hangisinin ağır olduğunu anladı.
- C) Burası, bizimkine göre daha dar bir iskeleydi.
- D) Küçük kayığı kendisi almış, büyüğünü bize vermişti.
- E) Şiir konusunda derin bilgisi olan bir arkadaşımızdı.

1. Edebiyata, dergi ve gazetelerde yazdığı şiirlerle başladı. Daha sonra öykü denemeleri ardından ilk romanı geldi. Sanat çevrelerinde adı dilden dile dolaşır oldu. Artık vakti gelmişti ve ünlü romanı beyaz perdeye aktarıldı.

Yukarıdaki parçada altı çizili sözün kullanımına benzer bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Savaş boyunca Mehmetçikler, süngüler hazır nöbet tuttu.
- B) Hisarlar, Boğaz'ın iki yakasını süsleyen gerdanlık gibidir.
- C) Destan; roman ve öykünün atası kabul edilir.
- D) Akdeniz ve Ege'yi ayakta tutan güç, bacasız sanayidir.
- E) Masanın üstü, gül yapraklarıyla güzelce süslenmişti.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "benzetme" vardır?

- A) Bu sabah mutluluğa aç pencereni
Bir güzel arın dünkü kederinden
- B) O çay ağır akar yorgun mu bilmem
Mehtabı hasta mı solgun mu bilmem
- C) Hayat mı püf desen kopacak iplik
Çıkmaz sokaklarda varılmaz gidiş
- D) Gayet çoktur değil benim yaram az
Bana yardım gayrı cerrah yaramaz
- E) Bazen keder kaplardı yürekleri
Bazen neşeyle dolar zevke daldırdık

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ikileme cümleye "yaklaşık" anlamı katmıştır?

- A) Gelmesine hemen hemen bir ay kaldı.
- B) Söylediklerimden sonra apar topar kalktılar.
- C) Onlar bugünlere el ele vererek geldiler.
- D) Bu işi özene bezene bir tek Ahmet yapar.
- E) Herhâlde bize etse etse annem yardım eder.

4. "Bir yığın yorgun sarı yaprak, bahçemizde dinleniyordu."
Bu cümlede görülen anlam olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deyim aktarması
- B) Ad aktarması
- C) Somutlaştırma
- D) Anlam daralması
- E) Soyutlama

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde insandan doğaya aktarma vardır?

- A) Kupkuru hayallere basarak yürüyorduk.
- B) Tüm insanlar pür dikkat bizi seyrediyordu.
- C) Rüzgâr gizemli fısıltıyla bize eşlik ediyor.
- D) Rengârenk taşlar önümüze saçılmış.
- E) Kimse küçümseyemez bu dostluk şarkısını.

6. Gerçek anlamıyla somut olan kimi sözcükler, mecaz anlam gelerek soyut bir anlam kazanabilir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde böyle bir anlam değişmesi görülmektedir?

- A) Çok çalışkan biri olduğunu söylemişim onun.
- B) İstememesine rağmen ayırmışlar onu ailesinden.
- C) Duygularım şimdiye kadar beni hiç yanıltmadı.
- D) Mutlu olmak elbette herkesin hakkı.
- E) İçine düştüğü bu ateş çemberi onu insanlardan uzaklaştırıyor.

7. Aşağıdakilerin hangisinde düşsel öğelere yer verilmiştir?

- A) Can yoldaşın olmazsa olmasın
Yalnızım diye hayıflanmayasın
- B) Sevmek devam eden en güzel huyum
İnsan bir kere sever hayatında
- C) Göğsünü gökyüzüne açmış bir insandı kıyı
Ay sudan çıkmış gibi tertemiz bembeyazdı
- D) Yorgunsun, uzaklardan gelmişsin
Yitirmişsin neyin varsa birer birer
- E) Ne güzel dönüyor çemberim
Hiç bitmese horoz şekerim

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme oluşumu bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Onunla er geç bir gün hesaplaşacağız.
- B) Seninle iyi kötü anılarımız oldu.
- C) Yalan yanlış sözlerle insanları kandıramazsın.
- D) Aşağı yukarı, onu görmeyeli on yıl oluyor.
- E) Herkesin yanında ileri geri konuşmamalısın.

9. Aşağıdakilerin hangisinde ikileme, cümlede nicel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) İyi kötü günlerimin geçtiği bu şehirden ayrılırken içimde bir burukluk hissettim.
- B) İleri geri konuşmalarıyla hepimizin canını sıkan biri, toplantı salonundan çıkartıldı.
- C) Saçma sapan fikirleriyle bizi meşgul etmeyi her zaman başarırdı.
- D) Çocuk, eline geçirdiği irili ufaklı taşlarla kendine özgü oyunlar yaratıyordu.
- E) Ona gördüğüm her şeyi açık seçik anlatmama rağmen bana inanmadı.

10. Bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramı birden fazla sözcükle ifade etmeye dolaylama denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Bereketin yağması köylüyü sevindirdi.
- B) Yazarın romanı beyaz perdeye aktarıldı.
- C) Makinenin kolunu hızlı çevirmek lazım.
- D) Turşuların hepsini rafa dizdim.
- E) Uçağın kanadı kuleye çarptı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

- A) Koridorun sonundaki odanın kapısı gıcırdıyordu.
- B) Küçük derenin şırıltısı beni uyutmuştu.
- C) Kedimiz Mınav miyavlıyor, yemek istiyor.
- D) Balon birden patladı, çocuk çok korktu.
- E) Her sabah kuşlar bu bahçede ötüşür.

12. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir duyu aktarması yapılmıştır?

- A) Dışarıdan keskin bir koku geliyordu.
- B) Uzun bir sopayla elmaları düşürüyordu.
- C) Bu çay çok şekerli olmuş, ona biraz su kat.
- D) İlacın acı tadı ağızımı buruşturmuştu.
- E) Sıcak çorbasını üç beş kaşıkla bitirmiştii.

13. Aşağıdakilerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başlarına kullanılamaz?

- A) Eşe dosta haber salın, düşünümüz var.
- B) Bu soruyu kimse kolay kolay çözemez.
- C) Senin mırın kırın etmeden işleri bitirmeni istiyorum.
- D) Aşağı yukarı beş yıl oluyor çalışmaya başlayalı.
- E) Şan şöhret uğruna düşünde kesenin ağızını açtı.

1. I. Ege'nin incisi turizmde Türkiye rekorunu kırdı.
 II. Başvurunuzu yan masaya yapabilirsiniz.
 III. Evden izin alamayınca bütün gün kös kös oturdu.
 IV. Bebek, biberonu büyük bir iştahla bitirdi.
 V. Derya kuzularını getirdim ağabey, nereye bırakayım?
Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükteki anlam olayı diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve V
 D) II ve V   E) IV ve V

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dokunma duyusuyla ilgili bir kavram, görme duyusuyla ilgili olarak kullanılmıştır?

- A) Boş sözleriyle tüm salonu uyutmayı başardı.
 B) Sergideki tablolarda sıcak renkler insanı sarıyordu.
 C) Güzel bir bahar sabahı sakin başlayan günüm, birden berbat oldu.
 D) Keskin bıçakla ekmeği kesmeye kalkışınca böyle olur.
 E) Taş kalpli adam, çocuğun kahkahalarla seyrettiği televizyonu kapattı.

3. (I) Yaz insanları iyice kavurmanın telaşı içinde yine. (II) Sonbahar ondan acele etmesini istemiyor aslında. (III) İnsanlar, bu planlardan habersiz günlerini geçiriyor. (IV) Derken kış haber gönderiyor yaza, elini çabuk tut diye. (V) İlk baharın canı sıkılmış, o kadar bekleyemem, diyormuş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde insandan doğaya aktarım yapılmamıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. I. Vatani görevini Gebze'de yapmış.
 II. Keskin bakışlarıyla etrafı izledi.
 III. Adamın yumuşak sesi beni sakinleştirdi.
 IV. Boğaz'ın incisi gece, ışıklarla aydınlatılıyor.
 V. Beyaz altın bu yıl da çiftçinin yüzünü güldürdü.
Yukarıda altı çizili sözlerde görülen anlam olaylarından hangileri diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve III
 D) II ve IV   E) IV ve V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük ilk anlamıyla somut olduğu hâlde soyut anlam kazanmıştır?

- A) Kahvesini sık nefeslerle çabuk çabuk içiyordu.
 B) Feride'nin yüzünde bir çocuk sevinci parladı.
 C) Biraz sonra sedye yukarı çıkarılıp koridora konuldu.
 D) Yatağının içinde yorganı omzuna almış, oturuyordu.
 E) Vapur iskeleye yanaştı, yükünü bıraktı.

6. Bir sözü benzetme amacı olmaksızın bir başka söz yerine kullanmaya "ad aktarması" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde ad aktarması vardır?

- A) Bütün apartman, dün yaşanan olayları konuşuyor.
 B) Grup, sokağın başına gelince bir süre durup arka sokaklara doğru dağıldı.
 C) Ameliyatı biten adam ilk olarak eşini sormuştu.
 D) Bu tatil bana gerçekten iyi geldi, dinlendim.
 E) Buralarda korku nedir bilmeden yaşarsız hepimiz.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) Sağ salim evimize varabilmiştik en sonunda.
- B) Çocukların odasından ses seda çıkmıyor.
- C) Bu dolabı kaldırmak için güçlü kuvvetli birine ihtiyaç var.
- D) İki adam kısa sürede sıkı fıkı olmuş, kahkaha atıyordu.
- E) Mal mülk ne varsa hepsini satmıştı.

8. (I) Neredeyse düğümler hâlinde dimdik duran gür sarı saçları vardı. (II) Eski kumaş pantolonlar giyer, elleriyle ceplerindeki anahtarları şingırdatırdı. (III) Her zaman içten içe alaycı bir tavırla gülermiş gibi görünürdü. (IV) Birlikte büyümüşük, arkadaş olmamızın tek sebebi buydu. (V) Birkaç nedenle pek çok başka arkadaşı da vardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yansıma sözcük vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcüklerin her ikisi de tek başına kullanılabilir?

- A) Evde eksik gedik ne varsa söyle de alayım.
- B) Ufak tefek bir adam olmasına rağmen güçlüydü.
- C) Bu kız yine eciş bücüş giyinip sokağa çıkmış.
- D) Bu tarih sokağın eğri büğrü evleri her an üzerimize yıkılacak gibiydi.
- E) Hiç olmazsa boylu boslu biriyle evlenseydi!

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ad aktarması" vardır?

- A) Cebindeki paraları kimse görmesin diye uğraşıyordu.
- B) Evin karşısındaki park, gece gündüz kalabalık.
- C) Yol kenarında oynayan çocuklar, ona çocukluğunu hatırlattı.
- D) Ömer Seyfettin'in hikâyelerinin konuları okuru meraklandırır.
- E) Ön bahçedeki ağaçları, sonra saksıları sulayacaktı.

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamdadır?

- A) Çöp gibi çocuk, biraz yese de kilo alsın!
- B) Bu ruh gibi adamla sohbet edilmez.
- C) Sakız gibi yapıştı bana, peşimi bırakmıyor.
- D) Ay gibi parlak yüzüyle ışık saçardı etrafına.
- E) Taş gibi sert ekmekler pişirdi.

12. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi, oluşumuna göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Ak pak saçlarıyla çok şirin görünüyordu.
- B) Er geç bir gün beni anlayacaksınız.
- C) Düşe kalka geldik bu yollardan biz.
- D) Denizden irili ufaklı midyeler çıkardık.
- E) Aşağı yukarı on beş yıldır bu kurumdayım.

1. Aşağıdakilerin hangisinde sesteş sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Geçtikçe bembeyaz gezinenler üçer beşer
Bildim ki ahiret denilen yerededir beşer
- B) Sevmek... Delicesine, deliler gibi sevmek
Kuş uçar gibi sevmek, gök gürleri gibi sevmek
- C) Yollarda kaldı bu yaşlı gözlerim
Yıllar var ki yollarını gözlerim
- D) Kalem böyle çalınmıştır yazıma
Yazım kışa uymaz, kışım yazıma
- E) Her dalın ucundan ay nuru damlar
Benekli ışıklar altında damlar

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Herkes ondan başarı beklerken o başarısız olmuştu.
- B) Tatlı tebessümüyle içimizdeki huzursuzluğu giderirdi.
- C) Herkes hata yapabilir, önemli olan hatalardan ders çıkarmaktır.
- D) Çok çalışkan bir insandı, tembel insanlarla vakit geçirmeyi sevmezdi.
- E) Bugün boş oturmayıp birkaç kitap okumak istiyorum.

3. Bazı kitapların son sayfasını kapattıktan sonra, düşünme hızınız I artar; oradan başka kaynaklara gitme isteği yoğunlaşır. Duyduğunuz hazzın bittiğine II üzülmüşünüz. Böylesine güzel kitaplar, insanı zihinsel sığıltan, III sınırlılıktan kurtarır ve insanda bildikleri üzerine yeniden düşünme tutkusunu IV uyandırır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangileri anlamca birbirinin zıddıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve V

4. Ben memleket meselelerine kafa yoran biriyim. **Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?**

- A) Her ülkenin kendine has özellikleri vardır.
- B) İnsanı insan yapan değerlerin başında dil gelir.
- C) Ulusal bilinç evrensel düşünmeye engel değildir.
- D) Bu kitap, gezdiğim yerler hakkındadır.
- E) Kültürün maddi ve manevi iki boyutu vardır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamı belirginleştirmek için karşıt durumlardan yararlanılmıştır?

- A) Bu tarafta deniz oldukça sığ ancak doğuda suya girince derinliklerde kayboluyorsunuz.
- B) Kimse evinden çıkmıyordu, soğuk bir hava vardı dışarda.
- C) Ona kaç kez oraya gitmemesini söyledim ama o yine de gitti.
- D) Ona bir vefa borcum var, onu ödemediğim için istemiyorum.
- E) Bu çocukların sıcak bir ilgiye ve karşılıksız bir sevgiye ihtiyacı var.

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi yoktur?

- A) Onu alaya almalarından hiç hoşlanmıyordu.
- B) Bu göl, on yıldır çekmecemde sahibini bekliyor.
- C) Eli kalem tutan insanlarla konuşmak zevktir.
- D) Küçük kümeslerinde üç tavuk, iki kaz var.
- E) Silahını bir an bile yanından ayırmadı.

7. Söylenişleri aynı olan fakat farklı anlamları karşılayan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sesteş sözcüklere örnek gösterilebilecek bir kullanım görülmektedir?

- A) Çok yorulmuştu, uyumaya çalışıyordu.
B) O sabah gördüğü adamı hiç unutamadı.
C) Bankaya yatırdığımız paraları bir daha görmedik.
D) Krizi tereyağından kıl çeker gibi çözüverdi.
E) Babası, iflah olmaz bir maç hastasıydı.

8. "O karanlık günleri artık hatırlamak istemiyordum." cümlesindeki "karanlık" sözcüğünün anlamca karşıtı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Şehre vardığımızda ortalık henüz aydınlıktı.
B) Temiz toplum oluşturma çabaları sonuçsuz kalmıştı.
C) Kötü bir dönemi hiç hasar görmeden atlattık.
D) Metin, o tatsız olayı unutmuştu bile.
E) Yıllar süren savaşlardan sonra halk güzel ve aydınlık bir gelecek düşünüyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde, aynı varlığın karşıt durumları bir arada verilmiştir?

- A) Çağdaşlaşmada izlediğimiz yol doğru, buna gösterilen tepkiler yanlış.
B) Küçük fırsatlar peşinde koşarken elimizdeki fırsatları kaçırabiliyoruz.
C) Çocuğunuz çok zeki ama nedense bir o kadar başarısız.
D) Erkek çocuklarına karşı son derece uygar olan babalarımız, kız çocuklarına karşı birden ilkelleşiyor.
E) Onu defalarca yanıma çağırılmama rağmen buraya gelmek istemedi.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sesteş bir sözcük iki anlamıyla da kullanılmıştır?

- A) Çocuğun ak göğsü, kanla ala boyanmaya başladı.
B) Tüm şansını denedi ama talihi yaver gitmedi.
C) Kar yağışı oto tamircilerine büyük kâr sağladı.
D) Bizi bu diyarda kurda kuşa yem ettin.
E) Bu yaz ona bir mektup yazacağım.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sesteş bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Bu mektubun her yaprağında ayrı bir hüznün var.
B) Her çiçekte bal olmaz, demiş büyüklerimiz.
C) Parkasını sırtına geçirip yola koyuldu.
D) İngilizlerin çay tutkuları, yağmurlu bir iklimde yaşamlarıyla açıklanabilir.
E) Adam tüm servetini bir yata bir kata harcadı.

12. Bu sabah yola çıkacaktı. Anamur'dan Çeşme'ye doğru anılarını tazeleye tazeleye İzmir'e varacaktı. Hem heyecanlı

I II III
hem de sevinçliydi. Uzun zaman sonra yeniden oraları görmeye gidiyordu. Hele hatıralara yolculuk da eklenince...
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangilerinde anlamdaşlık ilişkisi görülür?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin sestesi yoktur?

- A) Çekmecenin gözünde bir kitap olacaktı.
- B) Onun üzünde ben varmış.
- C) Bu çay bazen hırçınlaşabiliyor.
- D) Bu at yarışmada birinci oldu.
- E) Bir gömlek de bana al.

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinin sestesi yoktur?

- A) Kapının kolu arızalanmış.
- B) Düşmanına bir diz vurdu, adam yere düştü.
- C) Koyunları otlağa sal, ben geliyorum.
- D) Kır saçlı adam yanındakilere çok kızdı.
- E) Kızgın yağ üzerime sıçramıştı benim.

3. Aşağıdakilerin hangisinde karşit kavramlar bir arada kullanılmıştır?

- A) Soğuk ve yağışlı bir havada ilerliyorduk.
- B) Kapalı kapılar ardında açık açık konuştuk.
- C) Ne varlığa sevinirim ne yokluğa yerinirim.
- D) Kör, sağır, dilsiz olurum da kitapsız olmam.
- E) Sıkıntılarını istesen de istemesen de bana anlatmalısın.

4. "Kalın" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde "ince" sözcüğünün karşiti olarak kullanılmamıştır?

- A) Bu kabloların tümü kalındı.
- B) Kalın tellerle çevrili bir bahçe yaptı.
- C) Kalın kemerle pantolonu beline tutturdu.
- D) Siz burada kalın, sabah olmadan biz döneriz.
- E) Kalın bir iple hayvanları bağlayın, kaçmasınlar.

5. Aşağıdakilerden hangisinde karşit kavramlar bir arada kullanılmıştır?

- A) Sabrın çalkanıp taşıdığı sulardır
Çiğliklerle parçalanmış uykularda
- B) Sancısını yaşıyorsun kaç zamandır
Yeni bir güne sevinçle başlamanın
- C) Bir can gel diyorsa git koş koş
Varmış görünür de yoldan anlamaz
- D) Aşksız ve paramparçaydı yaşam
Bir inancın yücelliğinde buldum seni
- E) Duygularım kadar karmaşık nasıl anlatsam
Çıksam şimdi çöl suskunu sokaklara

6. Cemil Meriç, medeniyet tarihinde "bugünü aydınlatan dün" demişti. Maziyle irtibatımız kesilince işksız kaldık. Medeniyet, tarih demektir. Hafızasından mahrum kalmış bir medeniyet yok olur.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) Gelenek
- B) Geçmiş
- C) Uygarlık
- D) Bağlantı
- E) Bellek

7. I. Ucuz, pahalı ne beğendiyse aldı.
 II. Bu dediklerinize uzaktan yakından alakam yok.
 III. İleri geri giderek çukurdan kurtulmaya çalıştı.
 IV. Açık seçik konuş da anlaşalım seninle.
 V. Bu sezon da iyi kötü bitti arkadaşlar.
Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler kullanılmamıştır?
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. I. Ben sizi dost biliyordum.
 II. Cep telefonumun kılıfı galiba.
 III. Toplantıya hepinizin katılacağını sanıyordum.
 IV. Hiç uğramadı ki buralara!
Yukarıda altı çizili sözlerin hangileri yakın anlamlıdır?
- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
 D) II ve IV   E) III ve IV

9. Er geç bir kara kedi giriverir aralarına.
Bu cümledeki altı çizili sözcüklerde görülen anlam ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Daha yirmisine gelmeden hayata atılmış.
 B) Erkenden yola çıkacağız, geç olmadan yatın.
 C) Olayın gerçek olup olmadığını anlayacağız.
 D) Bu sakın adamı ne zaman görsem rahatlarım.
 E) Kurumuş çamaşırları ütölemek zordur.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine eş anlamlısı getirilemez?
- A) Hak etmeyene paye verilmez.
 B) Başına karalar bağlamış, talihine küsmüş.
 C) Akıllı her meseleyi çözmez her zaman?
 D) Üzüntülerimizi paylaştıkça azaltırız.
 E) Örneklerinizi daha uygun seçmelisiniz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün sesteşi kullanılmıştır?
- A) Yaptığı kumdan kale dağıldı.
 İlk soruyu çözemeyince sınavda dağıldı.
 B) Akşamları buralara kurtlar gelir.
Şiir akşamları meşhurdur buralarda.
 C) Boyu uzun olduğu için takıma aldılar.
 Birçok Türk boyu bu diyardan göç etti.
 D) Acı sözlerin onu derinden yaraladı.
Acısını yüreğine gömdü, gurbete çıktı.
 E) Bu dersten geçemezsem yandım arkadaşlar.
Yan yatan gemiyi kurtarmaya çalışıyorlar.

12. Onun hikâyelerinde umutsuzluğa yer yok. O, alçak gönüllüce
 I
 hayata tutunan, büyüklenmeyen öykü kişilerine her türlü yazar desteğini vermeye hazırdır. "İyi olursanız ihsanlara kavuşursunuz." demek ister. Fakat beri yanda iyi insan olmanın
 II
 erdemini kavrayamamışlara fazlaca şans vermez. Kötü dü-
 III
 şünen niyeti bozuklar iyiliklere kavuşmamalıdır. Bu nedenle
 IV
 olacak, koskoca kaymakam, kasabanın narin gülü Nezaket'in
 V
 kalbine hükmedemez. Çünkü gönle giden yoldan ve dilin yordamından habersizdir.
Yukarıda numaralanmış sözcüklerin hangisinin zıt anlamlısı kullanılamaz?
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

1. Şair toplumun vicdanıdır. Aynı zamanda çağının tanığı olmak zorundadır. Ruhunda hep başkaldırı vardır. Uysal değildir. Uysallaştığı an şair olmaktan çıkar. Sorgulayan, eleştiren bir tavrı olmalıdır şairin. Ama bunu yaparken didaktik bir söylemi benimsemesiz. Ucuz, kuru, sığ ve kör bir bakış, onun üslubu değildir. Bir şairimiz şöyle demişti: "Ayna sandım şiiri." Buradan hareketle "şair ayna tutandır." diyebiliriz. **Bu parçada "Şair ayna tutandır." sözüyle şairin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?**

- A) Kendi duygularını yansıtmaması
B) Toplumun nabzını eserlerinde yansıtmaması
C) Öğretici bir üslup benimsememesi
D) Akıcı bir dil kullanması
E) Toplumun sorunlarına çözüm bulması

2. O dağ köyünde öğretmenliğimin ilk günlerinde okuduğum kitap yüreğimin telini titretmiş, beni günlerce suskunluğa itmişti. **Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

- A) Duyduğu bu sözler karşısında içi acıdı.
B) Manisa'ya gitmek istedim ama her defasında karşıma bir engel çıktı.
C) Dinlediği şiir ona çok dokunmuş, onu etkilemişti.
D) Ailesiyle ilgisini kesmişti, kimseyle konuşmuyor, ilgilenmiyordu.
E) Hayatta kendimi çok yalnız hissediyordum.

3. Edebî eserdeki her kelime, her fikir, ana ilkenin gerekçelerine göre eserde bir rol almak mecburiyetindedir. Eser ancak böyle bir çalışma neticesinde açıklanır. Eserin içindeki bütün unsurların ödevi belirtilirse o esere bir değer yargısı vermek imkânı olur. Bu değer yargısı da zaten, ilkeyle bağdaşamayacak unsurların bulunup bulunmamasına bağlıdır. **Altı çizili sözün bu parçaya kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?**

- A) Bir edebî eseri açıklamanın en güvenli yolu, eseri oluşturan düşünceleri doğru anlayabilmektir.
B) Yazarların, savundukları dünya görüşlerini eserlerine yansıtmaları kadar doğal bir durum olamaz.
C) Okurun değer yargıları ile yazarınkiler örtüşürse edebî eser kendi görevini yerine getirmiş demektir.
D) Her edebî eser, bir görüşü dile getirmek ve onu savunmakla yükümlüdür.
E) Edebî eseri meydana getiren her bölümün, anlamlı ve eserin kendisiyle yakından ilgili olması gerekir.

4. Bir ressamın yeni bir renk tonu elde etmek için farklı renklerden yararlanması, haklı bir çaba olarak görülebilir. Ancak bir yazarın kendisiyle ilgili benzer bir çabaya girmesi, ürünlerinin başka yapıtların ayak izlerini takip eden eserler olarak ortaya çıkmasına neden olur.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgünlük, bir yazarın ve yapıtın başarısını belirleyen en önemli özelliktir.
B) Yazar, kendisini geliştirmek için başka yapıtlardan da yararlanmalıdır.
C) Başka sanatçılara öykünenler, özgün eserler ortaya koymaz.
D) Yazın alanında kalıcılık, yazarın kendisini sürekli geliştirmesine bağlıdır.
E) Ancak özgün yapıtlar taklit edilerek yetkin yapıtlar meydana getirilebilir.

5. Aynı edebiyat topluluğu içinde yapıt veren Fecriaticiler, ilkerlerini belirleyen bir bildiriyle yola çıktı. Fakat bir süre sonra ortak bir yolda yürüyemediklerinin farkına varıp millî edebiyata geçtiler.

Bu parçada geçen "ortak bir yolda yürüyememek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belli bir sanat anlayışı etrafında bütünleşememek
B) Farklı konularda eserler vermek
C) Şiiri düşüncenin bir aracı hâline getirmek
D) Benzer özellikler taşıyan yapıtlar oluşturmak
E) Sanat sanat için anlayışını benimsemek

6. Değişik görüşlere sahip sanatçıların bir arada olduğu bu dergi, rengârenk bir gökkuşağı oluşturdu. Fakat bu renkli gökkuşağından kimi renkleri çıkarsanız o renklerin hiç kaybolmadığını görürsünüz.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı sanatçıların okuyucular tarafından fark edilmediği
B) Aynı özellikleri taşıyan sanatçıların bir arada olduğu
C) Özgün sanatçıların ortak hareket etmelerinin, sanata olan ilgiyi artırdığı
D) Bazı sanatçıların, sanat dünyasında kendilerine yer bulamadığı
E) Farklı anlayıştaki sanatçıların birbiriyle bütünleşemediği

7. 1940'lı yılların romanlarında, Türk edebiyatının başka dönemlerinde pek rastlamadığımız, karanlık ve sisli bir atmosfer vardır. Ama 1940'lı yılları anlatan romanlarda değil, 1940'lı yıllarda yazılan romanlarda... Hangi türde, hangi konuda yazılmış olursa olsun, hangi yazarın kaleminden çıkarsa çıksın, o dönemin tüm romanlarında o boğucu, o yapışkan havayı soluruz.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen dönemin hangi özelliği vurgulanmış olabilir?

- A) Tüm romancıların, aynı dönemi aynı bakış açısıyla işlediği
- B) İçerik bakımından nitelikli eserlerin ortaya çıkmadığı
- C) Dönem sanatçılarının düşünce bakımından yeterince zengin olmadığı
- D) Sanatçıların toplumun zihniyetini eserlerinde yansıtmadığı
- E) Bütün sanatçıların birbirini taklit ettiği

8. Bir yazarın yazma aşkı, bir ağacın serüveninden farklı değildir. Yazar adayı, yazarlık tutkusuyla "toprak altı" çimlenme sürecini başarıyla atlattıktan sonra gün yüzüne çıkarır ürününü. "Toprak altı" dönemi geçirmiş bir yapıtın, okur karşısındaki duruşu daha olgundur. Bu açıdan bakarsak yazarlık ağacını olgun meyveleriyle geleceğe taşımak isteyen her yazarın, bu dönemleri geçirmesi gerekir.

Bu parçadaki altı çizili sözle yazara ilişkin anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyuş, davranış özelliğini eserlerinde yansıttığı
- B) Başka sanatçılardan yararlandığı
- C) Eserinin olgunlaşmış gelişmesine önem verdiği
- D) Ağacın olgunlaşmasıyla benzer özellik taşıdığı
- E) Eserlerini yayımlamakta aceleci davranmadığı

9. Sanatçı, hayatı boyunca bir tek ses bulur. Bunu artırır. Dilini güzelleştirir. Fazlalıkları atar. Hikâyede de öyle. Öz ve biçim birbirinden ayrılmaz. Bence bugünkü hata da bu noktada. Gençler özden biçime yapmaları gereken çalışma yerine, biçimden öze bir çalışma sürdürüyorlar. Her terzi, bedene uygun elbise diker. Önce bir beden, bir yapı, bir öz gereklidir. Bu öz, kendinden ayrılmaz bir biçim yaratır.

Bu parçada altı çizili sözle hikâyenin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Özlü bir anlatım taşıması gerektiği
- B) İçeriğinin biçimden önce geldiği
- C) Biçim içerik uyumuna dikkat edilmediği
- D) Nesnellüğün ön plana çıktığı
- E) Üslûbun yeterince önemsenmediği

10. Eleştirmen, son okuduğu kitabı değerlendirirken ipin ucunu kaçırıyor.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yanlış değerlendirmede bulunmak
- B) Düşünceleri sade bir dille ifade etmek
- C) Eleştiri yaparken yanlış noktalara temas etmek
- D) Düşünceleri belirtirken aşırıya kaçmak
- E) Eleştirilerde doğru sonuçlara ulaşamamak

11. Ben geçmişe dönük bilgi olmadığı takdirde bugünü anlamamın zor olduğunu düşünüyorum. Örneğin Picasso'yu son dönemdeki resimleriyle tanırsanız Picasso ile ilgili hiçbir şey bilmiyorsunuz demektir. Yani Picasso'nun o noktaya gelişinin altında geçmiş çalışmalarının etkisi yadsınamaz. Aynen bunun gibi Türk şiirini de araştırdıkça anladım ki şiirimizin temeli çok sağlam atılmış. Bu nedenle şiirimiz bugün sağlam bir yerde duruyor.

Bu parçadaki altı çizili sözle Picasso'nun hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Başarılı yapıtlarının temelinde önceki çalışmalarının etkisinin olduğu
- B) Sürekli kendisini yenilediğinden başarıyı yakaladığı
- C) Dünyaca tanınmasında özgün eserlerinin önemli bir yer tuttuğu
- D) Çalışmalarında hatalarından dersler çıkardığı
- E) Başarıya giden yolda hiçbir riskten kaçınmadığı

ÖSYM Sorusu / 2023 TYT

12. Yılların emeğiyle ortaya çıkan bu kitap sonuçta benim değil, Halide Edip'in kitabı. Dolayısıyla benim bir karşılık beklemem anlamsız. Halide Edip'in dergi sayfalarında kalmış, artık kolay kolay ulaşılamayacak yazılarını gün ışığına kavuşturup akademisyenlerin, araştırmacıların, Halide Edip okurlarının ilgisine sunmaktı amacım; bunu da başarmış oldum. Bütün uğraşıma, edebiyat tarihi duvarındaki kırık bir tuğlanın eksik bir parçasını yerine koyma çabası denebilir; o kadar.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük şahsiyetler ve eserleri üzerine odaklanma
- B) Unutulmaya yüz tutmuş yazarları yeniden gündeme getirme
- C) Bir yazara daha olgun eserler vermesi için yol gösterme
- D) Toplumun sanat zevkinin yükselmesi için uğraşma
- E) Mevcut literatüre bir yazarla ilgili katkı sunma

1. Onun öyküleri, "yazılan" öyküler değil de daha çok tatlı tatlı "anlatılan" "hikâye"lerdir. Sanatçı, böylece sohbet geleneğinin sürdürücüsü gibidir. Her öykü bir hisse barındırır ve bir keşifle biter.

Bu parçadaki altı çizili sözle hikâyenin hangi özelliği vurgulanmış olamaz?

- A) Konuşma dilinin özelliklerini taşıdığı
- B) İçten bir anlatımının olduğu
- C) Anlam bakımından zengin olduğu
- D) Sohbet havasında yazıldığı
- E) Akıcı bir anlatımının olduğu

2. Şair olsaydım ışığın verdiği hazları söyler, hep güneşe övgüler yazardım. Ama bir şair değilim, dışarıdan aldığım hazlarla kalamıyorum, onların ne olduğunu anlamak istiyor, düşünüyorum, onları yok edinceye kadar çözülemeye kalkıyorum. Budur işte insanoğlunun kaderi: Önüne serili şeylerin güzelliğini gördüğü hâlde, oyuncağını kıran çocuk gibi saadetini yaşamak bahtiyarlığını yıkacak.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevresindeki güzelliklerin farkında olmamak
- B) Görünenin dışında görünmeyi aramak
- C) Sürekli bir arayış içinde olmak
- D) Güzelliklerin arkasında başka şeyler aramak
- E) Şair olma bahtiyarlığına kavuşamamak

3. Siz sanatçıyı toplumun dışında soyut bir varlık mı sanıyorsunuz; bir insandır o, bizden biridir. Nasıl bizler işimizi, sırf kendi özel menfaatimize göre yürütemiyor, büyük ölçüde toplum gereklerini hesaplamak zorunda kalıyorsak sanatçı da kendi işinde aynı kurallara uyacaktır.

Bu parçadaki altı çizili sözle sanatçının hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Eserlerini toplumun etkisinde oluşturduğu
- B) İnsanların sorunlarını yapıtlarında yansıtmak zorunda kaldığı
- C) Toplumdan bağımsız özgün düşünceler ortaya koyduğu
- D) Sosyal ilişkilere gereğinden fazla önem verdiği
- E) Dönemin zihniyetini eserlerinde irdelediği

4. Çocuk da edebiyat da tanımlanması zor olan kavramlardır. Çocuk edebiyatı yazarlığı veya çocuk yazarlığı da bu zorluktan payını almıştır. Anlatımı ve tonlaması çocuksu olan bu yazarlık, çocukça bir iş değildir. Bu iş, çocuğa dıştan bakışla da gerçekleşemez. Çocuğu içten kuşatan, çocuk dürbünü ile dünyaya açılabilen içsel bir deneyime sahip olmayan yazar, anlatıcıdan öteye geçemez.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuklar hakkında fazla bilgi sahibi olmak
- B) Çocukların toplum içindeki yerini görebilmek
- C) Olayları çocuklar açısından değerlendirebilmek
- D) Eserlerde çocukların anlayabileceği bir dil kullanmak
- E) Hayata ve olaylara çocuk gözüyle bakabilmek

5. Masa başında oluşturmamış; araştırmalar yaparak, toplantılara katılarak geçmişin karanlık kuyusundan çıkardığı binlerce belgeyi tarayarak yazmıştır yapıtlarını.

Bu cümlede geçen "geçmişin karanlık kuyusundan çıkarmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı belgelerin kalıcı olmasını sağlamak
- B) Gizli kalmış bilgileri ortaya çıkarmak
- C) Kimi söylentilerin yanlışlığını belgelerle kanıtlamak
- D) Yapıtların güncelliğini sağlamak
- E) Eserleri herkesin yararlanabileceği ortamlara taşımak

6. Ayla Kutlu, öykülerinde biçimsel zorlamalara girmeden kolay, anlaşılır, sade bir anlatımı yeğler. Kendi deyimiyle "edebiyat yapmayı" sevmez ve ne söyleyecekse kestirmeden söyler. Onun öykülerinin bir başka özelliği de öyküyü okurla, dinleyenle hasbihâl eder, muhabbet eder gibi kurgulamasıdır. Böylece okura "Sen dışarıda değilsin, bu öyküyü birlikte oluşturuyoruz." izlenimini vermek ister.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece gerçekleri anlatmak
- B) Söz sanatlarına yer vermek
- C) Halkın duygularına yer vermek
- D) Süslü anlatımdan uzak durmak
- E) Etkileyici bir anlatım benimsemek

7. Sanatçının çizgileri, yer yer kelimelerden daha ağır, daha delici ve daha kırılğan imâları resmediyor; şiir de öyledir zaten; izah etmez, imâ eder, satıhta kalmaz, derinliklere gömülür, ilk mânâ ile yetinmez, mecazın kanatlarıyla yürür. **Bu parçadaki altı çizili sözle şiirin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?**
- A) İmgelerle yüklü olduğu
B) Betimleyici özellikler taşıdığı
C) Özlü anlatıma sahip olduğu
D) Okuyucuda estetik duygular uyandırdığı
E) Ahenk unsurlarına önem verdiği
8. Gerçek şairlerin en büyük özelliği yaratıcı olmalarıdır. Onlar, düşünce gücüyle özgün hayaller yaratma ve sözcüklere yeni anlamlar yükleme yeteneğine sahiptir. Bir kısım şairde ise sadece vezinli söyleme yeteneği vardır. Bunlar, her sözü vezinli ve kafiyeli olarak ifade eder, kendilerini gerçek şairler arasında sayarlar. Yeni anlamlar kazandırarak ve sözcüklere can vererek şiir yazmak her insanda bulunan bir yetenek değildir. Nitekim pek çok maden toprakta bulunur ama altın, gümüş her toprakta bulunmaz. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle anlamca en yakındır?**
- A) Çalışan herkes sonunda iyi bir şair olabilir.
B) Her insanda şiir yazma yeteneği vardır yeter ki bu yetenek geliştirilsin.
C) Şiir yazmak herkesin harcı değildir, özel yetenek ister.
D) Sanatı üstüne düşünmeyen sanatçı, gerçek şair olmaz.
E) Şairlik yeteneği her insanda vardır, önemli olan bu yeteneği köreltmemektir.
9. O, şiirlerinde pek de alışık olmadığımız sözcüklerle doğayı anlatır. Sözcükleri, konusuyla uyumlu bulur, konusuna yakıştırır. Onun sözcükleri gerçeği görmeyi kolaylaştırır. Dize-lerde yapmacıksız durur ve kişilik kazanarak anlatılanları âdeta okura yaşatır. **Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen, aşağıdakilerin hangisinde vardır?**
- A) Sözcüklerinin doğallığı, anlatmak istediklerini okurun aynen hissetmesini sağlar.
B) Şair, sözcükleri mecaz anlamlarında kullanarak okuru etkiliyor.
C) Eleştirmenler anlatımın, konu ve sözcüklerin uyumuyula beğenileceğini kabul etmiştir.
D) Bilinmedik sözcükleri kullanmanın tecrübeye bağlı olduğunu okur bilir.
E) Sözcükler, insan gibidir; konuşmaya başladılar mı onları bir daha susturamazsınız.

10. Bir eleştirmenin eleştirisi tek başına ne siyah ne de beyazdır. İçinde gri tonları da barındırır. Sanırım eleştiriye böyle de bakmak gerekiyor. **Bu parçada altı çizili sözle eleştiriyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Eserin gerçek değerini ortaya koyması
B) Eleştirmene sorumluluklarını hatırlatması
C) Kesin yargılar içermemesi
D) Sanatçıda kendine güven duygusunu artırması
E) Sözü edilen eserin doğru ve yanlışını göstermesi
11. İlhan Tarus'un altıncı kitabı *Köle Hanı*'nı okuyup bitirince Goethe'nin bir sözünü hatırladım: "Yeşil bir ağaç karşısında her teori kül rengi kalır." İlhan Tarus'un hikâyelerinde de bir kül rengilik var. İlkokulda bazı güzel kır çiçeklerini koparır, defterlerimizin, kitaplarımızın arasında kuruturduk. İlhan Tarus da sanki insan gerçeğini, toplum gerçeğini hikâyeye hâline getirirken kurutuyor. **Bu parçadaki altı çizili sözle, sözü edilen sanatçının eserlerindeki hangi eksiklikten söz edilmiştir?**
- A) Özgünlük B) Canlılık C) Yenilik
D) İçtenlik E) Gerçekçilik
12. Amerika'daki Güzel Sanatlar Akademisinin mimarlık bölümünde hiçbir asistan profesörlüğe ulaşamamakta ve sakalı dizlerini aşsa bile asistan olarak kalmaktadır. **Bu cümlede altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamında bir değişme olmaz?**
- A) ömrünün son demlerine gelse de
B) ömrünü işine adasa dâhi
C) dur durak bilmeden çalışsa da
D) bilgi ve deneyim bakımından en üst seviyeye gelse de
E) hocalarına, gereken saygıyı gösterse bile

ÖSYM Sorusu / 2022 TYT

13. Empati başkasının duygularına eşlik etmektir; birlikte ya da aynı şekilde veya bir kişinin diğeri sayesinde hissetmesi, duyması, etkilenmesidir. Bu, kuşkusuz başka bir boyuta taşıyabilir insanı çünkü kısmen de olsa "ben" in hapisanesinden çıkılmayı gerektirir. Geriye, kimle empati kurulduğunu bilmek kalır. Başkasının öfkesine katılmak, öfkeli olmak; başkasının mutluluğuna katılmak, mutlu olmaktır. **Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Başkalarının duygularını anlama çabasında olmak
B) Kendi sınırlarının dışındaki hayatları anlamak
C) Farklı bakış açılarına karşı ön yargıları kırmak
D) Kendisi dışındaki insanların hayatlarına öykünmek
E) Diğerlerinin beklentileri karşısında duyarsızlaşmak